

delelse af Dr. Jankuhn: *Neues zur Frage des Transitverkehrs Haithabu-Hollingstedt* (Kieler Neueste Nachrichten ¹⁶/₁₀ 1932).

Vilh. la Cour.

Hamburgisches Urkundenbuch har haft en underlig Skæbne. 1. Bind, der naaede til Aar 1300, blev udgivet af Lappenberg i 1842, men derefter standsede Publicationen, og først 1910 kom 2. Bind, 1. Hefte omfattende Akter fra Perioden 1301—1310, og siden har Hamburg Statsarkiv i 1930 udgivet Fortsættelsen nemlig 2. Bind, 2. Hefte, der naar frem til 1320. Akterne er trykt in extenso, Regest gives kun, naar det drejer sig om et Dokument, hvor Hamburg, Hamburgborgere, Hamburgforhold nævnes, eller hvor Brevets eneste Tilknytning til Hamburg er Dateringen. En Del af disse Breve fra det 14. Aarh. har ikke tidligere været offentliggjorte; andre er vel trykte, men vanskelig tilgængelige, fordi de findes i gamle sjældne Værker; mange er godt nok kendte fra Lübeckisches Urkundenbuch, Mecklenburgisches Urkundenbuch og Schleswig-Holstein-Lauenburgische Regesten und Urkunden, men sidstnævnte Publication er, som man ved, ikke fejlfri.

E. J.

Efter at Arkitekt H. Lønborg-Jensen i 1926 havde afsluttet Restaureringen af den sønderjydske Cistercienserkirke i Løgumkloster, der allerede var paabegyndt af de preussiske Myndigheder umiddelbart før Verdenskrigen, har nu Arkitekt C. M. Smidt paa Foranstaltning af Selskabet til Udgivelse af danske Mindesmærker udsendt et monumentalt Værk *Cistercienserkirken i Løgum* (1931) med Lønborg-Jensens Opmaalinger ledsaget af en fortræffelig Text, der giver en indgaaende arkitekturhistorisk Redegørelse for Monumentet. Det er et Værk som tjener begge de to Arkitekter til stor Ære, og C. M. Smidts smukt afrundede Behandling af Bygningshistorien har mere end monografisk Betydning, den indeholder mange værdifulde Bemærkninger om vor øvrige romanske Teglstensarkitektur og trækker Linierne op for en virkelig dansk Cistercienser-Arkitekturhistorie, dog kun for selve Kirkebygningernes Vedkommende. Han har Forudsætningerne herfor som ingen anden, idet bl. a. tre af vore vigtigste Cisterciensermonumenter, Ruinerne i Esrom, Øm og Vitskøl, i de senere Aar er blevet undersøgt af ham.

Det er forlængst erkendt, at Løgum Kirke maa have været under Opførelse igennem en lang Periode. Jacob Helms paa-